

Nr 49.

Ankom till riksdagens kansli den 14 maj 1917 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckt motion angående beredande av fast anställning eller vissa andra förmåner åt personer, som stadigvarande äro sysselsatta med städning och rengöringsarbete hos riksdagens verk och myndigheter.

I en inom andra kammaren väckt, till bankoutskottet hänvisad motion, nr 3, har herr *Lindhagen* anfört följande:

»Uti föregående motion nr 2, har gjorts framställning om en undersökning av städerskornas levnadsförhållanden vid statens verk och myndigheter samt beredande av fast anställning åt denna tjänstepersonal. Denna framställning måste med lika fog beröra riksdagens verk. Från städerskor inom riksbanken har jag ock fått en trägen uppmaning att upprepa förutnämnda motion även vid denna riksdag. Då motionen i denna del emellertid skall remitteras till annat utskott, så får under-tecknad — som inhämtat att skrivbiträden i riksdagens verk erhållit eller äro på väg att erhålla fast anställning — nu på förutnämnda skäl hemställa, att riksdagen ville anmoda fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret låta undersöka, i vad mån i riksdagens verk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete, samt därefter överväga, under vilka förutsättningar dylika biträden böra tillerkännas fast anställning eller åtminstone vissa skäligen med sådan anställning förbundna förmåner, såsom rätt till sjukhjälp, semester och pension.»

Över motionen har utskottet inhämtat yttrande av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret.

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 8 saml. 36 häft. (Nr 49.)

I en till utskottet inkommen skrivelse av den 5 sistlidna mars an-
föra *fullmäktige i riksbanken* följande:

*Fullmäktige i
riksbanken.*

»Sedan utskottet i skrivelse av den 13 februari 1917 anmodat fullmäktige att avgiva yttrande över en av herr Lindhagen i riksdagens andra kammare väckt motion nr 3 angående beredande av fast anställning eller vissa andra förmåner åt personer, som stadigvarande äro sysselsatta med städning och rengöringsarbete hos riksdagens verk och myndigheter, få fullmäktige anföra följande.

Vid riksbankens huvudkontor besörjes det dagliga städnings- och rengöringsarbetet av 10 städerskor, vilka sedan dyrtiden inträtt ersättas med 60 kronor i månaden och därförut åtnjöto ett månadsarvode av 50 kronor. Deras dagliga arbetstid är i genomsnitt 6 timmar. Flera av städerskorna äro gifta med vaktmästare i banken eller änkor efter sådana. Med tre undantag äro städerskorna över 50 år gamla. En av dem har haft arbete i banken i 22 år och en annan i 15 år. Anställningstiden för de övriga varierar mellan 8 och 11 år.

Vid avdelningskontoren besörjes städningsarbetet med undantag för fem kontor, av kontoren tillhörande personer, såsom vaktmästare, gårdskarlar och eldare eller deras hustrur. Den dagliga arbetstiden för städningen varierar mellan 1 1/2 och 7 timmar och ersättningen för städningen utgår med lägst kronor 12: 50 och högst 50 kronor i månaden. Det har befunnits synnerligen lämpligt, att ifrågavarande bestyr handhaves av de nämnda personerna, och man har för avsikt att, så snart ske kan, genomföra samma ordning även vid de återstående fem kontoren.

För avdelningskontorens vidkommande föreligger således ingen anledning att göra någon ändring i sättet för rengöringspersonalens anställning. Att bereda rengöringsbiträdena vid huvudkontoret fast anställning synes fullmäktige mindre lämpligt, då dessa biträdens arbetstid ej helt behöver tagas i anspråk.

Däremot vilja fullmäktige förorda, att åt de personer, som stadigvarande äro sysselsatta med städningsarbete i banken, beredes förmånen av att vid sjukdomsfall få behålla en del av sina inkomster och att få åtnjuta någon kortare tids kostnadsfri ledighet för vila.

Sjukledighet med bibehållande av 2/3 av vederbörande eljest tillkommande ersättning torde efter fullmäktiges eller vederbörande kontorsstyrelses prövning mot läkarbetyg böra kunna beviljas och kostnadsfri ledighet för vila årligen medgivas under femton dagar, förutsatt att den ledighetssökande haft arbete i banken under minst ett år och kan ställa godkänd vikarie.

Frågan om pension synes fullmäktige lämpligast kunna lösas på det sätt, att fullmäktige bemyndigas att, efter prövning av varje särskilt fall, åt rengöringsbiträde, som en längre följd av år, exempelvis minst 20 år arbetat i banken och till följd av ålder eller nedsatta krafter nödgas upphöra med sitt arbete, lämna ett månadsvis utgående understöd, ej överstigande 300 kronor för år räknat.»

Fullmäktige i riksgäldskontoret anföra i skrivelse den 22 sistlidna februari följande:

»I skrivelse av den 9 innevarande februari har utskottet anhållit, att fullmäktige i riksgäldskontoret ville avgiva och till utskottet inkomma med yttrande över en av herr C. Lindhagen i andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 3 angående beredande av fast anställning eller vissa andra förmåner åt personer, som stadigvarande äro sysselsatta med städning och rengöringsarbete hos riksdagens verk och myndigheter.

Fullmäktige i riksgäldskontoret.

Med anledning härav få fullmäktige anföra följande.

Städnings- och renhållningsarbetet i riksdagshuset utföres, med nedan nämnda undantag, av städerskor, vilka antagas av övervaktmästaren och stå under överinseende av denne. Under nu pågående riksdag utgör antalet av dessa städerskor 33. Mellan riksdagarna tjänstgöra stadigvarande endast två av ifrågavarande städerskor, varjämte vid behov av de övriga anlitas erforderligt antal.

Före år 1914 utfördes detta städnings- och renhållningsarbete i regel på entreprenad, varemot avlöningen från och med nämnda år utgår i form av månadsarvoden, som kvitteras av respektive städerskor.

Städningen i riksgäldskontorets lokaler verkställles av kontorets vaktmästare.

Statsutskottet har under flera år efter årlig framställning hos riksgäldsfullmäktige ombestyrt verkställandet av städning i sina lokaler.

Städningen i biblioteket och justitieombudsmannens lokaler ombesörjes av var sin mot månadslön stadigvarande anställd städerska.

De kommittéer m. fl., åt vilka lokaler upplätas i riksdagshuset, anskaffa själva erforderlig städningspersonal.

Vad angår städningen i militieombudsmannens lokaler ombesörjes denna med samma anordning som i justitieombudsmannens lokaler.

Såsom av nu lämnade redogörelse framgå, äro endast ett fåtal personer stadigvarande sysselsatta med städnings- och renhållningsarbete för riksdagen samt hos de riksdagens verk och myndigheter, varom här är fråga. — Därest fast anställning eller vissa andra förmåner enligt motionärens förslag skulle komma att tillerkännas städerskor hos statens verk och myndigheter i allmänhet, varemot fullmäktige för sin del icke hava något att erinra, anse emellertid fullmäktige själfvallet, att samma förmåner böra tillkomma jämväl här ifrågavarande städerskor med stadigvarande arbete. Att bereda här åsyftade förmåner åt den städningspersonal, som endast är i tjänst under riksdagarna, lärer icke med motionen vara avsett eller eljest böra komma ifråga.»

Utskottet.

Enligt utskottets mening lära fullmäktige icke underlåta att i förekommande fall bereda här avsedda personer förmånerna av sjukledighet med bibehållande av någon del av inkomsterna ävensom viss kortare tids kostnadsfri ledighet. Vid sådant förhållande och då frågor om pensioner eller understöd synas bära i varje särskilt fall underställas riksdagens prövning, har utskottet ansett sig bära avstyrka bifall till motionen.

Utskottet hemställer alltså,

att förevarande motion II: 3 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 maj 1917.

På bankoutskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Hedenstierna*, *Hallin*, *Neiglick*, friherre *Langenskiöld*, *Wickman*, *Roos*, *Östling* och *Jönsson* samt
av andra kammaren herrar: *Kristensson*, *Berg* i Munkfors, *Molin* i Södertälje, *Söderberg* i Hobbarn, *Lindvall*, *Jonsson* i Gumboda, *Jonsson* i Hå och *Olsson* i Berg.
